

Питання до атестаційного іспиту з географії для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 106 Географія (для здобувачів за ОПП «Географія»)

1. Поняття «географічної оболонки» як приповерхневої загальнопланетарної системи Землі. Межі, властивості, загальні риси.
2. Геоморфологія в системі географічних наук, її об'єкт дослідження. Поняття про форми та елементи рельєфу.
3. Характеристика основних географічних поясів та ландшафтних зон на рівнинах материків.
4. Провідні компоненти ландшафту та їх роль в формуванні природних комплексів. Ландшафт та його властивості.
5. Топографічний план і карта. Система координат. Визначення положення точок земної поверхні.
6. Класифікація географічних карт. Картографічні моделі як засіб та предмет дослідження.
7. Морфологічна структура ландшафту: фація, урочище, місцевість.
8. Екзогенні процеси рельєфоутворення. Вивітрювання: типи і процеси. Схилові, флювіальні, еолові, карстові, гляціальні, берегові процеси та форми рельєфу.
9. Структура сучасного екологічного знання. Геоєкологія: предмет, задачі, місце.
10. Інформатика, геоінформатика, географічні інформаційні системи (ГІС).
11. Геоінформатика і географія. Історія розвитку геоінформаційних технологій і ГІС у світі та на Україні.
12. Ендогенні процеси рельєфоутворення. Мегарельєф материків, рухомих геосинклінальних областей та дна Світового океану.
13. Поняття про біоценози. Основні ознаки біоценозу: видовий склад, структура, динаміка, місцеположення.
14. Поняття про ареали. Типи ареалів. Ендеміки та релікти. Червоні книги.
15. Світовий океан як природна система. Єдність та підрозділи океану. Природні ресурси.
16. Епохи складчатості та гороутворення: докембрійська, байкальська, каледонська, герцинська, мезозойська, альпійська.
17. Типи земної кори. Гірські породи. Відносний і абсолютний вік рельєфу та гірських порід.
18. Закономірності загальної циркуляції атмосфери: циклони та антициклони, пасати, тропічні мусони, бризи, фен, бора.
19. Циклони та антициклони, їх формування, структура. Погода в циклонах та антициклонах. Центри дії атмосфери.
20. Поняття про геосинкліналі та платформи. Їх будова, стадії розвитку та зв'язок з формами рельєфу.
21. Типи річок світу за різними ознаками. Характеристика провідних річок різних континентів. Роль в господарстві.
22. Вертикальна поясність на Землі, причини та географічне

розповсюдження.

23. Глобальні проблеми людства та географічна наука. Ознаки глобальних проблем, їх класифікація, географічні особливості прояву.

24. Ґрунти – поняття, основні властивості та функції. Фактори (чинники) і сутність ґрунтоутворення.

25. Ґрунти України – географія, властивості. Земельні ресурси України (загальна характеристика).

26. Ґрунти світу. Земельні ресурси світу та їх сучасне використання.

27. Світове господарство. Цілісність, протиріччя та різноманітність його структурних підрозділів; географія.

28. Народонаселення світу. Динаміка чисельності, розміщення. Демографічна проблема.

29. Расовий та етнічний склад населення світу. Географія, етнонаціональні конфлікти.

30. Структура та аналітичні можливості сучасних ГІС. Функції та області застосування. Класифікація сучасних ГІС.

31. Сучасна політична карта світу. Етапи формування. Політичні типи країн; зміни останніх десятиріч.

32. Типові риси ландшафтно-кліматичних зон на території України.

33. Історія геологічного розвитку та корисні копалини України.

34. Тектоніка. Геоструктури і пов'язані з ними форми рельєфу на території України.

35. Кліматоутворюючі фактори та типи клімату в Україні.

36. Внутрішні води на території України.

37. Ландшафти Українських Карпат та Кримських гір.

38. Природа та ресурси Чорного та Азовського морів.

39. Малі країни Західної Європи, їх типологічні риси. Роль і місце в міжнародному географічному поділі праці.

40. Населення України: чисельність, розміщення, національний склад, міжнаціональний склад, міжнаціональні відносини.

41. Міське і сільське населення України, системи розселення.

42. Чорна та кольорова металургія України. Ресурсна база. Географія. Проблеми розвитку.

43. Гірнично-добувна промисловість України. Галузева та територіальна структура. Проблеми забезпечення господарства України паливом.

44. Машинобудівний комплекс України. Фактори розміщення. Географія основних галузей.

45. Сільське господарство - головний структурний компонент АПК України. Географія рослинництва і тваринництва.

46. Країни, що розвиваються. Типологічні риси та ознаки.

47. Африка. Політична та економічна карта. Роль та місце Африки в структурі світового господарства.

48. Південно-Західна Азія. Склад регіону, оцінка ЕГП, природно-ресурсний потенціал, етнонаціональні, політичні проблеми розвитку.

49. Азіатсько-Тихоокеанський регіон: склад, економічні центри, географія.

Роль і місце АТР в структурі світового господарства.

50. Економіко-географічне районування України. Сучасні підходи.
51. Сучасні економічні і політико-географічні процеси в країнах Східної Європи.
52. Світовий АПК та його роль у вирішенні продовольчої проблеми людства. Типи сільського господарства та географія його галузей.
53. Загальна оцінка природно-ресурсного потенціалу країн Латинської Америки.
54. Паливно-енергетичний комплекс України: структура, проблеми розвитку, географія.
55. Транспортний комплекс України: структура, проблеми розвитку, географія.
56. Природно-ресурсний потенціал України та її регіонів.
57. Особливості розвитку економіки України на сучасному етапі. Географія основних галузей господарства.
58. Загальна економіко-географічна характеристика країн Закавказзя. Сучасні політичні, економічні, етнічнонаціональні проблеми.
59. Економіко- і політико-географічна характеристика країн Середньої Азії.
60. Загальна оцінка природно-ресурсного потенціалу країн Латинської Америки.
61. Економіко-географічна характеристика країн-сусідів (країни Причорномор'я - Туреччина, Болгарія, Румунія).
62. Екологічні проблеми Чорного моря та північного Причорномор'я.
63. Глобальні екологічні тенденції в світі.
64. Територіально-виробничі системи і галузеві кластери в Україні.
65. Загальні закономірності географії ґрунтів і ґрунтового покриву.
66. Ґрунтово-географічне та агроґрунтове районування світу і України (ґрунтово-біокліматичні пояси, області, зони, підзони, провінції).
67. Порівняльна фізико-географічна характеристика природних зон Північної Америки та Євразії.
68. Четвертинна історія розвитку території Євразії та Північної Америки.
69. Порівняльна фізико-географічна характеристика Тихого та Атлантичного океанів.
70. Мегарельєф Світового океану: підводна окраїна материків, зона переходу дна, глибоководна улоговина, серединні хребти.
71. Фізико-географічна характеристика Океанії. Генеза островів. Меланезія, Нова Зеландія, Мікронезія, Полінезія.
72. Антарктида. Історія відкриття. Особливості Льодової та Кам'яної Антарктиди. Клімат. Органічний світ.
73. Аналіз кліматоутворюючих факторів та типи кліматів Євразії.
74. Характеристика внутрішніх вод території Євразії.
75. Аналіз висотної поясності на території Південної Америки. Співвідношення висотних та широтних поясів.
76. Типові риси ландшафтно- кліматичних зон на території України.
77. Кліматоутворюючі фактори та типи кліматів на території Африки.

78. Фізико-географічна характеристика природних зон Південної Америки.
79. Кліматоутворюючі фактори та типи кліматів на території Південної Америки.
80. Геологічна історія формування та орографія Південної Америки.
81. Фізико-географічна характеристика природних зон Африки.
82. Природні зони Австралії.
83. Фізико-географічна характеристика природних зон Євразії.
84. Геологічна історія, тектонічна структура, орографічної будови Північної Америки.
85. Внутрішні води Північної Америки: класифікація та територіальний розподіл.
86. Основні закономірності диференціації ґрунтово-рослинного покриву України.
87. Гіпотези походження материків і океанів.
88. КНР: сучасні проблеми розвитку, географія господарства.
89. Рекреаційно-туристичний комплекс України.
90. США - провідна держава світової економіки.
91. Індія - структура господарства, територіальні відмінності, проблеми розвитку.
92. Японія: місце і роль в структурі світового господарства. Географічні відмінності в економіці країн.
93. ФРН - економічний лідер Західної Європи. Місце і роль в структурі ЄС. Географія господарства.
94. Франція: структура і географія господарства.
95. Австралія. Загальні риси розвитку. Географія господарства. Роль і місце в структурі світового господарства.
96. Економіко-географічна характеристика Океанії.
97. Природно-заповідний фонд України та його характеристика.
98. Рослинний і тваринний світ зони широколистяних лісів, проблеми використання та охорони.
99. Туристичні і рекреаційні ресурси України.
100. Лікувальний тип рекреаційної діяльності. Типи курортів.
101. Індустрія та інфраструктура туризму.
102. Поняття про рекреаційні ресурси. Класифікація рекреаційних ресурсів.
103. Розвиток зв'язків в сучасний період між Україною та Молдовою.
104. Рослинний та тваринний світ гірського Криму, проблеми охорони.
105. Природа Українських Карпат та ресурсний потенціал.
106. Характеристика господарських зв'язків України та Польщі.
107. Джерела забруднення природного середовища в Україні.
108. Економіко-географічна характеристика Угорщини та її зв'язки з Україною.
109. Економіко-географічна характеристика Словаччини та її зв'язки з Україною.
110. Українсько-російські відносини – історія і сучасність.
111. Україні і ЄС – історія відносин, географічні передумови до співпраці,

геополітичні доктрини.

112. Україна і НАТО – історія відносин, сучасні виклики та передумови до взаємодії.

113. Особливості ландшафтів степової зони України. Рослинність і тваринний світ степової зони України. Проблеми використання та охорони.

114. Рослинність і тваринний світ Карпат, проблеми використання та охорони.

115. Міжнародна та національна класифікації охоронюваних природних територій.

116. Причини розвитку екологічної кризи в Україні.

117. Світові природні ресурси та проблеми природокористування.

118. Визначення взаємозв'язків в циклі: природні ресурси – НТР – ринкові відносини. Ринкові відношення і природокористування.

119. Світове господарство як категорія і НТР.

120. Міжнародні економічні зв'язки. Міжнародні організації. Глобальні політичні та економічні виклики та загрози.